

Komandi partur

Í komandi parti verður umframt framhald av frásøgnini hjá Jørgen Frantz eisini endurgivin áhugaverd grein hann skrivaði um fiskivinnuna í 1930.

Óla Svinn og Carl Johan umborð á Tusk

Carl Johan og Óla Svinn sigla framvið "Kronborg" á veg til Keypmannahavn úr Føroyum

Lívið hjá Carl Johan

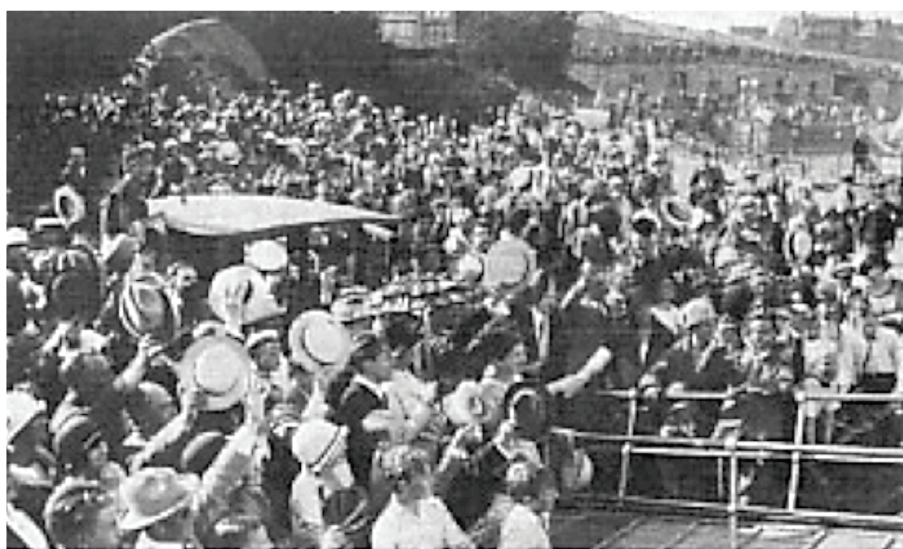
Ein sum hevur skrivað nógv um William Heinesen, Jørgen Frantz og Carl Johan er danski rithøvundurin Bjarne Nielsen Brovst, sum hevur skrivað tvær bókur, har Carl Johan eiga fittan leiklut. Í minningarorðum um Carl Johan skrivar Bjarne, at han »havde den største betydning for William Heinesen og Jørgen Frantz Jacobsen«. Hann skrivar eisini, at tað vóru fleiri lesarar av bókunum hjá Jørgen Frants, sum undraðu seg yvir, at ein landkrabbi kundi hava so góðan kunnleika til siglingarviðurskifti og streym og vind. »Men faktisk var det Carli, der gav forfatteren gode råd, og fortalte hvorledes de kunde være muligt for den skinsyge Hr. Poul at sejle til Thorshavn en styg vinter-aften langs ørbes farlige skær.«

Johan Restorff Jacobsen hevur annars verið ein framúr kelda til frásagnirnar um Restorff og Jacobsen ættirnar, hann er partur av báðum teirra. Hann er ein kelda til hesa frásøgn eisini við myndum.

Carl Johan Bech var føddur 25/11-1895. Hann giftist 25/7-1918 við Etly Weilby. Carl Johan fór undir at lesa til djóralækna og aftaná lokið embætispróg, tók hann við starvi sum landsdjóralækni fyri Føroyar.

Tá hann var settur sum djóralækni fyri allar Føroyar, var hann skjótt varugur við, hvussu stórir tørvurin var á einum báti at ferðast við kring oyggjarnar, tá tað ikki var so lætt sum nú á okkara døgum.

Hann keypti so ein bjargingarbát frá Tórshavnar býráð, sum Jógvan á Mýr-uni í Nólsoy hevði bygt. Hetta var eitt tíggjumannafar eftir teimum gomlu stikkamálunum og hartil ein sera vakur bátur. Hann fekk navnið »Tusk«, men seinni fekk hann sær ein annan bát við sama navni, sum hann nýtti í starvi sínum sum djóralækni. Av tí at hann var útgjördur sum bjargingarbátur, so var nakað av tí føroyska sniðinum farið av honum, millum annað hevði hann ongar stavnar. Nakað eftir at báturin var keyptur var hann tikin upp í Álakeri, har Kjartan Mohr og Petur Vigelund gjørdur stevnustykki og settur motor í hann.

Móttøkan í Keypmannahavn

Stóra ferðin

Ein dagin Carl Johan og aðrir stóðu undir konslapakkhúsinum, kom kendi skiparin, Óla Svinn, framvið. Óla Svinn hevði stóran áhuga fyri fyri sigling, bátum og tað sum hevði við sjógvinn at gera, so at tað var skjótt at teir komu at prátta saman.

Knappliga kom tað fram úr Óla Svinn, at tað hevði verið stuttligt at gjørt ein langan túr við einum tilílkum báti sum »Tusk«. Hesi orðini hjá Óla Svinn vildu ikki ganga frá Carl Johan aftur. Eitt kvøldið fór hann so yvir til Óla Svinn við tankanum um at gera eina longi ferð við »Tusk«. Óla Svinn var kanska nakað av einum romantiskum ævintýrara, men neyvan man hava livað raskari og djarvari sjómaður, samstundis sum Carl Johan visti, at hann ikki kundi fáa ein betri mann við sær á eini tilílkari ferð. Tá Carl Johan fór heimaftur hetta sama kvøldið høvdu teir avgjørt at sigla eystur um hav. Teir fóru beinanvegin at rigga seg til og gera seg út til eina longri uttanlandaferð við »Tusk«.

Sunnukvøldið 21/6-1925 kl. 8,30 lögdu teir út av Havnarvág við »Tusk«, meðan stór

mannamúgva var komin oman á Konga-brúnna at siga teimum báðum sjógarpunum farvæl.

Leiðin lá so fyrst til Hetlands, Noregs og síðani til Danmarkar. Teir komu til Skagen mikumorgunin 22/7-1925 kl. 9 á morgni, haðani teir so seinni hildu leiðina víðari fram til Keypmannahavnar, har teir finga ein stórfingna móttøku. Aftaná at hava steðgað í Keypmannahavn í nakrar dagar, fór teir so heimaftur við »Tjaldrinum«, har teir finga eina minniliga móttøku av millum øðrum Havnar Hornorkestri, og har lögtingsins formaður Oliver Effersøe, helt røðu fyri teimum.

Carl Johan gjørdi í 1952 eina aðra kenda ferð við Tusk. Hesa ferð var tað saman við Jákup Hans Jacobsen, kallaður Pansarin, og Anders Hansen. Henda ferðin gekk um Noreg, Svøríki og Finland til Keypmannahavnar, haðani teir fóru heim við skipi. Henda ferðin var um 2.500 fjórðingar.

Hevði eisini maskinhandil

Umframt at røkja starvið sum landsdjóralækni, hevði hann eisini maskinhandil

í Vágsbotni, har hann seldi motorar og eykalutir v.m. Tá hann fór at eldast yvirtók Andre Andresen maskinhandilin, eykalutagoymsluna og servicuna. Frá tíðini Johan kom oman í Vágsbotn mintist hann Carl Johan, tá hann oftani kom inn í handilin bæði hjá Heinesen og Andreas í Vágsbotni, pápa Johan, tá hann hevði sína dagligu gongd har niðri.

Etly doyði í 1961. Seinni giftist Carl Johan uppáttur við Birthe og tá hann gavst at arbeiða og kundi fara frá við eftirløn búsettust tey á Velbastað. Birte livir enn. Hon er einkja eftir mann, sum er føddur fyri 120 árum síðani! Men hon var eisini 27 ár yngri enn hann.

Ættin

Carl Johan Bech og Etly Weilby, áttu trý børn, Jørgen, Mogens og Kirstin. Mogens fór burtur og doyði ungur.

Niels Juel Arge greiðir frá, at Jørgen doyði í 1941 í Kyrrahavinum við danska skipinum Nordhval. Hann fór niður at ganga á maskinmeisataraskúla. Tá ið hann var liðugur fór hann at søkja kjans, og hann fór sum 4. maskinmeistari við Nordhval hjá skipafelagnum Norden í Keypmannahavn.

Skipið var 100 fjórðingar úr Hawaii, tá japanarar bumbaðu Pearl Harbour 7. desember 1941. Tríggjar dagar torpederaði ein japanskur kavbátur Nordhval.

Eisini var skotið eftir skipinum, og Jørgen varð raktur og illa særður. Hann helt tað vera vónleyst at royna at bjarga honum. Men hann bað fjarritaran um at heilsa sínum foreldrum, um hann kom aftur til lands.

Nakrir av manningini komu í ein bjargingarbát og róku á havinum í meira enn ein mánað, áðrenn teir vórðu bjargaðir.

Fjarritarin kom á Havnina í 1945. Tá kundi hann, sum hann var biðin, bera foreldrunum eina seinastu heilsan frá Jørgen.

Tann ættin hjá Carl Johan, sum er eftir, eru børnini hjá dótttrini Kirstin og Olavus Danielsen. Sjálvur doyði hann í 1988.